

Volks lieden-boek

Adriaan Loosjes Pzn.

bron

Adriaan Loosjes Pzn., *Volks lieden-boek*. A. Loosjes Pzn., Haarlem 1785

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/loos005volk01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de [gebruiksvoorwaarden](#).

Aan de juffrouwen Elizabeth Bekker, weduwe Ds. Wolff, en Agatha Deken.

Ontvangt dees Liedjes in uw gunst,
o Heusche kunstvriendinnen!
'k Weet, dat uw harten wel de kunst,
Doch meêr Natuur beminnen.
Deez' Liedjes, voor het volk geschikt,
Bestaa 'k u op te draagen
En 'k heb voorwaar niet lang gewikt,
Of ik dien stap zou waagen,
Gy schryft tot nut van 't algemeen,
Dat 's een lofwaardig poogen.
In dees bedoeling zyn wy één.....

Nu van uw Kunstvermogen
By 't myne.... maar tot vleyery
Heb ik noch moed noch kragten:
En 'k weet ook dat gy die van my
Zult wenschen noch verwachten.
'k Heb u deez liedjes maar gewyd,
Waar toe verzwyg ik 't langer,
Om dat gy Liedjeszangsters zyt,
En ik een Liedjeszanger.

A. LOOSJES Pz.

De weever.**Wys: *Lysje sliep &c.***

Het is hier warm in Zomerdagen,
 De Pannen lyken gloeyend heet,
 Maar zou ik om myn lot nu klaagen,
 Dewyl ik by myn werken zweet,
 My dunkt, dat zou ondankbaar weezen,
 Voel ik wat prikking op myn huid,
 'k Denk 't luye zweet, dat moet 'er uit.
 'k Heb voor geen brood gebrek te vreezen,
 Dat vrees ik niet, dat vrees ik niet,
 En dat is 't grootste huisverdriet.

De Boer moet by zyn maayen zweeten,
 Ik was eens met myn Teuntjemoêr,
 Die tyd zal nimmer my vergeeten,
 Een weekje t' huis by Kees de Boer,
 'tWas Hooibouw - kyk! - dat noemde ik werken
 Van 's morgens vroeg tot 's avonds laat.
 'k Was tot dien arbeid niet in staat,
 En nou behoer ik tot de sterken.
 Ik ruil niet, neen! ik ruil niet, neen!
 'k Ben met myn schietspoel wel te vreên.

De Pikbroek zal de zon ook voelen,
 Ik heb van Heinneef wel gehoord,
 Men schrikt op zee voor *voetjes spoelen*,
 Al is het nog zo heet aan boord;
 En met een zwaar geweer belaa'den
 Als een zoldaat op Marsch tegaan,
 Of uren naa malkaar te staan
 En door de zon haast gaar te braaden:
 Ik ruil niet, neen! ik ruil niet, neen!
 'k Ben met myn simpel wel te vreên.

My dunkt de klok sloeg twalef uren,
 De maag die maakt het my al bont,
 Wel wyf! hoe kan het zo lang duuren,
 Zy denkt, wat honger is gezond.
 Jaawel! ik hoor de pan als zissen.
 Ik denk, wat moet 'er menig man,
 Die op zyn heil nog roemen kan,
 Myn huizelyk geluk niet missen?
 'k Vlieg na beneen, 'k vlieg na beneen,
 'k Ben met myn wyfje wel te vreên.

De boerenknecht.

Wys: *Een Kuiper vol jaloersche pyn.*

Daer staet de hooivork in den hoek,
 Ik denk van daeg eens braef te zwieren,
 Wangt kaik, 'k heb schyven in myn broek,
 De kormis moet een mensch ook vieren.
 Ik gae zo dryvend nou nae Tryn,
 Die mot me Kormis Vryster zyn.
 Vrolykhaid, vrolykhaid is toch et zoet,
 Dat ongs met lust weer werken doet.

Den gae ik eerst de kraemen deur,
 Gelyk een banjer Heer spanseeren,
 Daer geef ik Tryntje den de keur
 Van koek, die zai ons prissenteeeren,
 En deur 't geslenter aindlyk moê
 Gae ik met heur nae 't jonkspul toe.
 Tryntje lief! Tryntje lief! daer wordt de nacht,
 Recht met genoeg deurgebragt.

Daer dangzen wy dan beurt om beurt,
 Wyl Louw de Speulman staet te zaegen,
 En Griet zingt dat 'er keel haest scheurt
 Geen mensch hoeft daer van dorst te klaegen,

Wangt altyd schenkt 'er Guurtje Nin
De glaesjes en de kelkjes in.
En 't zoenen en 't zoenen, det doet ongs dan deugd,
o Hoe zoet is de Kormisvreugd.

De blyde matroos

Wys: *Gy die met my nu zyt ter jagt. ha ha*

Goddank. ik zie het vaderland,
'k Voel, dat myn hart van blyschap brandt,
Wat zal 't myn vrouw een vreugde zyn,
Als ik zo onverwacht verschyn.

'k Ben nog in kragtigst van myn jeugd,
Schoon somtyds ruw, min ik de deugd;
'k Denk altyd om myn huis en wyf,
En zorg voor haar als voor myn lyf.

Daar hebje nu zoo'n lange Piet,
Hy zeit 'om trouwen denk ik niet,
'Trouw ik een wyf, ik zit aan 't blok,
'Ik hou nu hennetjes op stok.

‘Wanneer ik nou kom aan een ree,
 ‘Dan doen ik met de bollen mee.
 ‘Heb ik de kaap niet van de trouw,
 ‘Elk vriendlyk meisje is daar myn vrouw.

‘En loopt het op de zee wat hol,
 ‘Ik kwel myn geest niet om een snol,
 ‘Had ik een wyf, 'k dacht dan om haar,
 ‘En was benaauwder in 't gevaar.

My dunkt dat dat niet redeneert,
 Want als men weer na huis toe keert,
 Dan voel, ik, lieve maatjes? hier
 Hier in myn hart zoon groot plaisier.

Dan denk ik, hoe vaart Janneman,
 Ligt het myn Piet de broek al an,
 Myn wyf maakt wis een koek gereed,
 Als zy maar van myn thuiskomst weet.

Dan is het an met vaêr en moer,
 Myn wyf stinkt niet gelyk een hoer.
 'k Hou van een eerlyke pret,
 Ons bed lykt dan een bruilofts bed.

En gaat het eens wat bar op zee,
Welk 'k doe zo goed als Pieter meê.
Ik slaa met yver hand aan 't werk,
De zucht voor vrouw en kind is sterk.

En zo 't al eens na stranden leek,
Dan denk ik, als dees kiel bezweek,
En alles hier aan splinters vloog,
De Man der weêuwen leeft om hoog.

Het braave meisje

Wys: *'Ik ben Lindor in laagen staat geboren.*

Hoor, lieve Miê! ik heb daar wat bedreeven,
Dat u gewis heel sterk verwonderen zal,
En, in de daad, ik beef nog om 't geval,
Ik heb daar zo myn Jan de bons gegeven.

'k Heb menigmaal my heevig uitgelaaten,
Als hy zo vuil en zeedloos was van mond,
Ik dagt al lang, dat is geen goeye grond,
't Hart denkt toch meest; gelyk de lippen praten.

Maar tot dus lang had hy zich wel gehouwen
 Schoon met me alléén 't bleef altoos by een zoen
 En was hy eens wat kruyig of wat groen,
 Ik dorst my toch gerust by hem vertrouwen.

Maar ach! daar strak begon hy zo te spreken,
 Hy vatte my zo onbescheiden aan,
 'k Zag hem onsteld zulke oogen openslaan:
 Hy kwam me aan boord met zulke snoode strecken.

Dat ik heel boos myn ring trok van myn vinger:
 'Daar legt uw ring, zo sprak ik heel verwoed,
 'Weg, laage vent! koel elders uwen gloet.
 'k Gaf hem een klap zo met een' lossen slinger

Hy was ontsteld. Ik zag zyn tanden bloeden,
 'k Wierd ook ontroerd door zyn bedrukt geklag,
 'Ach 't is myn schuld, zo riep hy, Hemel, ach!
 'Wie zal dees schaê my nu of oit vergoeden

Toen ging ik heen, en 'k heb my wel gekweeten,
 Zegt my myn hart, en dat is my genoeg.
 Als ik nog denk aan 't geen die Linkert vroeg,
 Kom, lieve Mie! Ik wil den vent vergeeten.

De vryaadje

Wys: *Hoor Kees! myn Vryer.*

De Vryer

Hoor toch, myn meisje!
Ei blyf een weinig staan,
Een zoen dit reisje
En 'k zel je laten gaan.
Ach wistje, lieve Griet!
De droefheid en 't verdriet
Die dagelyks my kwellen,
Gy weigerde my niet.
Gy zoudt ontstellen.

De Vryster.

Wel nu dat 's aartig,
O Misselyk fatzoen!
Gy zyt wel waardig
Wat durf gy al vermoên,
Dat ik me om u ontstel,
'k Zel strak jou op je vel
Met deuze beezem kloppen,
Dat het jou heugen zal.
Zou jy my foppen.

De Vryer.

Ei! wat voor grillen,
 Wat wonderlyk bescheid.
 Zoudt gy dat willen,
 Ik loof 't niet zoete meid
 Zie Krelis! maar eens aan.
 Zoo'n eerlyk borst te slaan
 Het zou je zeker deeren.
 Er steekt gewis geen Haan
 In zulke veëren.

De Vryster

Wat raare reden,
 Hoe steekje wat de gek.
 Ik zal jou leden
 En asserante bek
 Tracteeren, Krelis buur,
 Dat jy, als eek, zoo zuur,
 En niet zo fel zelt kyken,
 Ja bleek gelyk een muur
 Gaan heenen stryken.

De Vryer.

Wat zegje, Vryster!
 Heb ik je wel verstaan.
 Je praat te byster,
 Je ziet me vinnig aan.

Myn slaan dat raadje niet;
 Ik wacht me voor verdriet.
 Je zelt me niet tracteeren.
 'k Begeer geen booze Griet,
 En jy moogt leeren.

Kindermaals liedje

op Verscheide Wyzen Wys: *Liefhebbers van de vrolykheid.*

De Man.

Komt vrienden! Tast nu lustig toe.
 Ik moet je nou tracteeren,
 Maar ben, wat ras van 't nooden moe,
 Wie zou dat ook begeeren,
 Als Lieden van een hooger trant,
 Houdt dat my dan ten goede,
 Een weelde is, naar myn klein verstand,
 Altoos geen arremoede.

Daar zit myn vrouw weêr an myn zy,
 Ik zou van vreugd haast springen,
 Myn lieve vrienden! 'k ben zo bly,
 Ik kan my niet bedwingen,

Ik stond te kyken als een uil,
 Toen zy begon te kraaken,
 Maar Lysmoër zeî, met dat gepruil
 Zel jy 't niet beter maaken

En toen ik daar een jongen kreeg
 De grond leek my te ontzinken,
 Ik hilde, jaa ik bad, ik zweeg,
 En moest van schrik reis drinken

Een Gast.

Van drinken, ja gepraat dat 's goed.
 Wel dan eens ingeschonken
 Wy zien het is hier overvloed,
 De kraamvrouw moet gedronken.

Wys: *Wat is het zoet het mensdome te verpligten*

Alle de Gasten.

Kraamvrouw! veel heil! dat we u aanschouwen mogen
 Hier aan den disch in onzen kring,
 Hoe voelt ons hart zich thans tot vreugd bewoogen,
 Wy juichen om uw zegening
 Leef met uw man nog lang gezond
 In het genoeglyk Echtverbond.

Wys: Liefhebbers van de vrolykheid.***Kraamvrouw.***

Wel vrienden! 'k zeg u hartlyk dank,
 Voor uw genegen wenschen,
 Ik wensch u ook uw leeven lank
 Veel zegen, braave menschen!
 Daar schreeuwt, myn kleintje! 't stoor je niet
 Ik zal 't de borst maar geeven,
 Wat heeft het schaap toch aan 't verdriet,
 Al schynt het pas te leeven.

Buurvrouw.

Kyk man! dat is een heerlyk kind!
 Wat zegje van die wangen,
 'k Wed, dat men zulke niet meer vindt.
 Het is wat aangevangen
 Zoon kind te zuigen, goeye vrouw!
 Je zelt het deeglyk merken,
 Wel waarlyk 't is een heele sjouw;
 De Hemel wilje sterken.

De Man

Je vrouw die praat myn keel zo droog

Buurman

o Man! zy ken zo preeken,
 Maar 'k schat haar daarom toch heel hoog
 Zy kan van alles spreeken.

Wel Buuren uw gezondheid,

Gasten

Neen;
De Kraamheer moet gedronken.

de Man

Neen Buurtjes! dat wordt niet geleên.

Gasten.

't Is op u Ingeschonken.

Wys: Men zag Dametas langen tyd.

Gasten.

Veel zegen Buurman! met dit feest,
Zie ras uw vrouw geheel herstellen,
Laat altoos u naar lyf en geest
Des Hemels milde gunst verzellen,
Win altoos geld in overvloed,
Zo gaat het ook uw vrienden goed.

de Wys: Liefhebbers van de vrolykheid.

De Man.

Nu voor de Gasten, 'k ly het niet,
Ik moet uw welzyn drinken,
Gy deedt my waarlyk daar verdriet.
Komt laat ons nu eens klinken,
Myn vrienden! 'k wensch u lang gezond

In deeze buurt te aanschouwen.
'k Verzoek uw vriendschap in het rond
Ei wil haar onderhouden,

de Wys: *Lysje sliep in een bosch in 't lommer.*

Allen

De vriendschap is het zout van 't leeven,
Dus eeren wy haar bly van hart,
Zy zal nimmer ons begeeven,
In blyde dagen of in smart,
Al zyn wy alle nobele baazen
De grond der vriendschap, die zo hecht
In onze harten is gelegd,
Is dieper dan de boôm der glaazen.
Dat zy dan bloei, dat zy dan bloei
En by dit kindermaal nog groei.

De ploert.**Wys.** *Ach hoe lekker is het zoenen.***Agniet.**

Kyk daar gaat die grootsche jongen!
 Kaatjebuor! kyk over deur,
 'k Heb mezelve daar bedwongen,
 Dat 's de kleinzeun van de Fleur.
 De oudjes leefden zo bedardjes,
 Pieter is een schand op straat,
 Zie zyn hoed staat op drie haartjes,
 En hy kykt als een Soldaat.

Misselyk zyn al zyn trekken
 Hy mag stappen als een paauw.
 Foei die rooye en blaauwe plekken!
 Lippen als lazuur zo blaauw.
 't Is net of'er eens een regen
 Puisten op zyn wezen viel,
 'k Loof hy het te bleek geleegeen
 Kaatje! 't is zoon slegte ziel.

Kaatje.

Wel kwam jy me wat vertellen,
 Hadt je dit dan maar gespaard,

Want hy slaat met zyn gezellen
Meenigmaal den kreuplen waard.
Hy kan zelf den wagt bedriegen,
't Is met hem geheel niet pluis,
Als de vledermuizen vliegen,
Krygt hy vrouwvolk aan zyn huis

Laast, daar wy nu van hem praaten,
Kreeg 'k een reekning aan myn huis.
Toen 'k den man had ingelaaten,
Zei ik al: jy hebt abuis.
Maar de kaarel wist wel beter.
Oele! zy was net voor Piet.
'k Zag toen, hoe hy in Czaar Peter
Menig maaltje geeven liet.

't Was veel meer, als honderd gulden.
Kees de snyer zei dees dag,
'ô Hy het zyn naars vol schulden
En zyn kleëren zyn als rag.'
Nou pronkt hy met zyen koussen,
Die hy kocht by Fransche Lot.
ô Hy leent het geld van smousen,
Schielyk raakt agter slot.

De gewapende burger

Wys: *Wat of de Schout mag praat.*

Ik wil het wel belyden
'k Ben grootsch op myn geweer,
Dit zyn nog goeye tyden,
Nu krygt een Burger eer,
Maar ach! myn wyf
Noemde eerst dit werk een aaklig tydverdrijf.

Maar zy heeft niet klaagen,
Dat ik myn tyd vermul,
'Zult ge ook uw kop dan waagen,
Zo sprak zy, ben je dul'
Ik zeî: wel kind!
Dan toont uw man eerst recht dat hy u mint

Zou 'k daaglysch sloven wroeten,
Gelyk ik waarlyk doe,
En alles geven moeten,
Jaa zelf myn kop nog toe.
Wanneer hier eens
De vyand kwam, dat was iets ongemeens.

Zou ik u zien vermoorden
Of schenden, lieve vrouw!
Daar ze onzen Jan vermoorden,
Dat was eerst rechte trouw!
Neen! in de daad.
My dunkt dat daar myn pligt niet in bestaat.

En als myn overheden
Eens zeiden,, 't Is gedaan
'Zo 't volk niet toe wil treden
'Om ons nu by te staan.
En zeï men dan:
'Daar gaat de man, die ons niet helpen kan.

'k Zou als een dolle woeden,
Om dat ik 't dierbaar pand
Der vryheid niet kon hoeden,
Tot heil van 't vaderland.
'k Kogt dan een strop
En hong voorwaar aan d'eersten boom my op.

De huismoeder.

Wys: *Men zag Dametas langen tyd.*

Waarom zou ik toch treurig zyn,
 Om al myn huis beslommeringen.
 Dat andren 't werk vry lastig schyn,
 My niet: my doet het vrolyk zingen,
 Myn huisgezin is al myn vreugd,
 En is me een oefenperk van deugd.

Myn man, zo braaf, zo lief van aart,
 Is yvrig om den kost te winnen,
 Hy 's met myn kinders my zo waard,
 Wie zou ze ook meêr dan ik beminnen,
 Maar, schoon ik teder hun bemin,
 Ik zie er wel gebreken in.

Laast zeï myn man in stilte', vrouw!
 'Gy zyt wat hard: Laat dat eens loopen.
 Neen, zeï ik, kind! 'k wil geen berouw
 En traanen voor myn grysheid koopen.
 Gestrenge tucht met gunst gepaard
 Vormt kinders van een braaven aart.

Het watertochtje.

Wys: *Cloris die myn hartje roof.*

Licida en Clorimeen,
 Die zo schoon, als boertig waren,
 Kreegen trek om eens te vaaren.
 Philas sprak: Neen, Meisjes! Neen,
 Al te hevig blaast de wind,
 Zeker zal het u berouwen,
 'k Bid u, wil my toch vertrouwen,
 'k Raad het u voorwaar als vrind.

Damon kwam haar schielyk by:
 O de wind zal wel bedaaren,
 Zegt hy, laat ons maar gaan vaaren,
 Zie het is daar stil op 't Y.
 Philas! foei wat dwaas gekal.
 'k Hou zoveel van waterreisjes,
 Komt, myn allerliefste meisjes!
 Steeken wy terstond van wal.

Zagtjes voer de kleine boot,
 Damon was aan 't roer gezeeten,
 En om d'angst te doen vergeeten,

Vierde hy nog meêr den schoot:

‘t Is of we in een trekschuit zyn,
 Zeggen beî de blyde maagden.
 ‘Philas hoort tot de onverzaagden!
 ‘t Woei zo hard, het heeft wat schyn.

‘Damon, dat' 's een andre klant,
 ‘Die wil ons nog dienst bewyzen.
 Philas zegt,, Gaat voort met pryzen,
 ‘Maar wy zyn nog niet aan land.
 Philas jaa! beschimp my vry,
 Zegt de Schipper, by de blooden
 Vindt men meest de laagste snooden,
 Meisjes steunt gerust op my.

Zo als hy gesproken hadt,
 Draait hy 't roertje lachend over,
 't Mastje beeft gelyk een lover,
 Daar het schuim om de ooren spat.
 't Schuitje helt terstond op zy,
 Help ons ach! wy zyn verlooren,
 Goede Philas! leen nu ooren.
 Staa toch schipper Damon by,

Nu nu zy gy in den strik,
 Zegt haar Damon in 't laveeren,

En ik zal niet wederkeeren,
Licidaatje! voor dat ik
Zeven kuschjes van uw mond
En dit lintje heb ontvangen,
Kom voldoe aan myn verlangen,
En de wind bedaart terstond.

Voor het zelfde loon zal ik
Clerimeen nu zo verlegen....
Meisjes hoe gy staat my tegen,
Geeft de kuschjes geef den strik.
'Och! wy bidden, leen gehoor.
'ô Dat is verschrikkelyk hellen,
'Hou toch op met ons te kwellen,
'Philas! Philas! spreek ons voor.

Neen! zegt Philas, neen dat niet.
Trouwe Damon moest u raaden,
Ligtgeloofigheid kan schaaden,
Glyk gy by dit voorbeeld ziet.
Hoe verleegen zien zy rond.
Hoor dat bidden, hoor dat smeeken.
Ach een yzren hart zou breeken.
Damon wyst haar na zyn mond.

Eindlyk bieden zy hem 't lint,
‘Neen! het moet nog beter komen,
‘k Zal den wind nog niet betoomen,
‘Waai maar op, ô Noordewind!
‘t Schuitje helt vast mêer en mêer,
‘Damon! roepen nu de zusjes,
‘Damon, daar zyn zeven kuschjes,
‘Damon! Damon! 'k bid u keer.

Nu, nu hebt gy my voldaan,
Maar nu moet gy daarenboven
Om het talmen nog belooven,
Dat gy beiden my voortaan
Niet zult handlen als weleer.
Ziet, gy hebt my laten wachten,
Dus moet gy het reedlyk achten....
‘Wy belooven 't, keer ei keer.

Fluks draait Damon 't roer weer om,
‘t Schuitje helt niet meer op zyde,
Dat 'er niemand schade lyde,
Zegt nu Damon, Meisjes! kom,
Beide zyn voor deeze keer
U uw Lintjes weêr gegeven,
En daar heb gy ieder zeven
Kuschjes van den Schipper weêr.

De klaagende vrouw.

Wys: *Meent gy, dan jonge, Lizette!*

Heeft 'er iemand stof tot klaagen,
 Ik heb daar wel reden toe,
 Want myn man komt alle dagen
 (ô Wat ben ik droef te moe)
 Als eens slet langs straat gestreeken,
 'k Heb al lang weêr uitgekeeken,
 'k Heb al lang enz.
 Maar hy komt hy komt nog niet,
 Maar hy enz.
 Ach wat doet hy my verdriet.
 Ach enz.

Door 't verlopen van de Neering
 Raakte hy eens van het pad,
 Dat ik juist ook myn verteering
 Niet heel naauw genomen hadt.
 't Ergst van alle de ongelukken,
 Die daardoor myn huis nu drukken
 Die enz.
 Is, o bittre boezemsmart!
 Is ô bittre enz.
 Dat ik knaaging voel in 't hart
 Dat ik enz.

ô Wat hoor ik daar een leeven,
 Om het hoekje van die straat,
 'k Zal my daar eens heen begeeven,
 Pieter ach! wat wordt het laat.
 Goede Hemel! kan ik 't draagen,
 Ach! myn Pieter op een waagen
 Ach enz.
 Vast gebonden als een zwyn,
 Vast gebonden enz.
 Mogt ik de oorzaak maar niet zyn,
 Mogt ik de enz.

De dankbaare boer.

Wys Hoe zoet is 't daar de vriendschap woont.

Daar komt, daar komt de laatste vracht,
 Hoe dankbaar is myn ziel,
 Wie hadt zulk kostlyk weer verwacht,
 In 't best van 't Hooyen viel
 Byna geen enkele druppel nat.
 Ik dank den Hemel voor dien schat, dien schat, dien schat, dien schat.

De vlag, die op dees wagen praalt,
 Zie ik met vrolykheid
 Nu moet het maayersvolk betaald,
 Het bier is ingeleid
 In 't midden van de maand Maart.
 De Maayer is zyn loon wel waard.

Daar mannen! daar, daar is het geld,
 En ginter staat het vat.
 Kom ieder drink nu als een held,
 Die zo werkt, lust wel wat,
 Straks zorgt myn wyf ook voor de schrans.
 En dan naa 't eeten aan den dans.

De jaagers jongen

Wys: *Malbroek.*

Daar heeft de klok geslagen
 Mironton
 Daar heeft.....
 De Bengel luidt wy gaan.

Myn paardje! gaa nu stappen,
Mironton.
Myn.....
Terwyl uw jaager zingt.

Men denkt dat aan dit jaagen,
Mironton.
Men denkt.....
Niet veel gelegen is,

En 'k wil ook wel bekennen,
Mironton.
En 'k.....
Dat het niet moeilyk is.

Maar zyn myn winsten mager,
Mironton.
Maar zyn.....
Ik pas toch op myn zaak

'k Geef ieder een genoeg,
Mironton.
'k Geef ieder een.....
Zo veel my meuglyk is.

Zou ik de menschen plaagen
Mironton.
Zou.....
Door traag te ryden, neen!

Maar 't beest ook of te beulen
Mironton.
Maar.....
Om een geringe fooi;

Dat 's niet van my te krygen
Mironton.
Dat.....
En niemand haat my toch.

By menschen en by beesten
Mironton.
By menschen.....
Is kleine Hein gezien.

Als ik een paard kom haalen,
Mironton.
Als.....
Wil ieder met my mee.

In 't land dan loopen ze allen
Mironton.
In.....
My krek als hondjes naa.

En spreek ik van de menschen,
Mironton.
En.....
Die houden ook van my.

Is dit die goeye jaager?
Mironton
Is dit die.....
Zoo vroeg 'er strak een kind.

Ja! dat 's die braave jongen.
Mironton.
Jaa.....
Was 't antwoord van een vrouw.

Toen sprong ik als een Ruiters;
Mironton.
Toen.....
Zo moedig op myn paard.

Dat zel van daag weêr wezen,
Mironton.
Dat.....
De poen in Heintjes zak.

Wat zel myn moeder lachen,
Mironton.
Wat.....
Als zy myn winst weêr krygt.

Maar lang genoeg gezongen,
Mironton.
Maar.....
Wy zyn aan 't tolhek reeds.

De hengelaar.

Wys: *Je le compar avec Louis*

Het henglen is een tydverdryf,
 Geschikt, om elk geduld te leeren,
 En ik zou nog wel meêr begeeren,
 Want zie! ik heb een haastig wyf.
 Dikwyls moet ik zelf van haar hooren,
 Ach! gy zyt! ach gy zyt tot een talm gebooren.

Maar zie ik wel, dan heb ik nop.
 Te groote haast moet altoos schaden,
 'k Doe juist niet graag iets onberaaden.
 Een ander sloeg nu zeker op.
 Maar zou de visch my ook vergeeten.
 't Is weêr mis, 't Is weer mis. 't Aas is afgebeeten.

Als ik my zelven wel bekyk,
 Zo in myn woorden als myn werken
 Begin 'k myn traagheid zelf te merken,
 Myn vrouw die heeft al wat gelyk.
 Besluiteloos en traag te zamen,
 Foei Jacob! Foei Jacob! foei! gy moest u schaamen.

't Is of de visch vertrokken is,
 Zou ik myn hengel eens verleggen,
 Maar wie toch kan me zeker zeggen,
 Aan d'overkant is meerder visch.
 Waartoe dan nu ook opgenomen?
 Zeker zal, zeker zal morgen ook wel komen.

De ys-slee.

Wys: *Hier heeft my Roozmond bescheiden.*

De sneeuwvlok kleedt de straat en daken,
 Het vlietend water dekt een korst,
 Maar door de sneeuw-en ysvermaaken
 Vergeet de sterke jeugd de vorst

Wat heeft de knaap nu al bestiering,
 De schaats ziet half verroest den dag,
 Men werkt den Goeyjan van de Vliering,
 Waar hy zins Maart te droogen lag.

Piet Franssen laat ook 't lekker vuurtje
 Aan zyn oom Arend om de klet,

Hy houdt meer van een avontuurtje
Dan van een takkebosch of 't bed.

Hy weet niet, waar hy zal belanden,
En is met de ys-slee al op straat.
Hy schuist na Wimpje van den Sanden,
Een meisje vriendlyk van gelaat.

Hy klopt er aan! zy zeit: Wel Pieter!
Altoos zo woest. 'k Heb myn gehoor,
Geloof my, zeker ik verschiet 'er
Geweldig van: wat hebje voor?

Wel, Wimpjenicht! ik kwam je vraagen,
Zegt hy, daar hy zyn hoedje ligt.
Of ge ook in 't ryen hadt behaagen,
Ik ben jou Neef, en jy myn Nicht.

Jaa Neef en Nicht van Adamswegen,
Zoo zegt ze, daar zy schalkig lacht,
Maar 't ryen; 'k heb 'er juist niet tegen;
Ik zeg myn ouders goeyen nacht.

Daar ging hy met de Maagd toen schuiven
Langs markt en straat en gragt en wal.
Zy komen by de Blaauwe Druiven,
Daar moet de Goeyjan nu op stal.

Hoe zaagt daar Meeuwis op 't viooltje,
Het hart van al de jeugd is groen,
Jaa door elk koddig kabriooltje
Vervroegt met 't vrolykst Jaarzaizen.

Ons paartje danst daar ook heel snaarig,
En houdt elkander steeds in 't oog.
En Piet was op geen zoentjes kaarig,
Als Wimpje na haar stoeltje vloog.

Op 't lest kwam ook de tyd van scheyen,
Kom Pieter! zegt ze: - 't word al laat,
't Is goed, zei Pieter dat wy beien,
Byzonder ryen deze straat.

'Neen! Pieter! dat zal niet geschieden,
'Myn goeye vriend! dat was niet pluis.
'Dat doen geen eereyke lieden,

‘Wy gaan met de andren meê na huis

Zo sprakze en Pieter dorst niet kikken,
Zo stelde zy zyn wensch te leur.
't Was waarlyk, of hy niet kon slikken,
Toen hy de slee schoof voor haar deur.

Hoor Wimpje, zucht hy, onder 't danssen,
Zag ik zo menigmaal jou aan.
'k Zei in me zelven. Pieter Franssen!
Hoe is 't? wat ben jy aan gedaan.

Ik heb zoo'n zin in jou gekreegen. -
'Zo zeker! is dat uw begrip,
'Gaa heen, slaap eerst nog eens ter degen,'
Zo sprak zy, heengaand' met een wip.

Het melkmeisje.

Wys: 'k Ben een Amsterdamsch Matroosje

Jaa de dag is weer aan 't daagen,
 'k Hoor 't aan kraayen van de Haan,
 't Wordt myn tyd om op te staan,
 En wat zou me in 't bed vertraagen,
 'k Ben gezond gelyk een visch.
 Kom myn emmers kryg ik maar,
 Want ik wacht reeds Teunisvaêr,
 En het zou er anders stinken. -
 Zie myn mellekimmers blinken,
 'k Ben er grootsch op, en dat staat
 Aan geen mellekmeisje kwaad.

'k Zie alree van ver de koeyen,
 Kyk dat noem ik ongemien,
 Als zy maar myn emmers zien,
 Dan beginnen ze al te loeyen.
 En dat hoor ik, ô zo graag.

'k Zag een Juffrouw lest uit steê,
 Dat mensch was eerst bang voor vee.
 'k Weet niet, hoe of dat kan wezen,
 Wie zou toch dees beestjes vreezen,
 't Is het makste vee van 't Land.
 Zie hoe likken zy myn hand.

De zoldaat.

Wys: *Adieu dan Vaderland en Vrienden.*

ô Jaa! de tyding is gekomen.
 Wy moeten voort.
 Ik heb het waarlyk zelf vernomen
 Van den Majoor:
 Het kwam my mis slyk voor.

Maar 'k zeî terstond, Ik kan 't niet keeren,
 'Dat is dan gang.
 'k Hou niet veel van murmureeren.
 'k Zwoer als Zoldaat
 Den eed aan Neêrlands Staat.

Toch valt het hard van u te scheyen,
Catryntje lief!
Indien ik dorst, dan zou ik schreyen.
Maar 'k wil 't niet doen.
Kom geef me een afscheidszoen.

Ik heb my altoos welgedraagen,
Dat weetje, Kaê!
Wat zullen er al meisjes klaagen,
Die zyn bedot.
Haar loon is schand en spot.

Wy overleiden 't zeker beter.
Zie niet zo droef.
Want lieve Kaatje! zeg, wie weet 'er,
Of 'k binnen kort
Geen Corporaal zelf word.

Dan moetje uw woord ook houën,
Myn lieve meid!
Want Kaatje dan dan kan ik trouwen.
Een braaf zoldaat
Is voor een man niet kwaad.

Vaarwel! in oorlofs dagen
 Kom ik hier weêr,
 De trommel wordt geslagen. -
 Ach ik onstel.
 Nog eens gekuscht, vaarwel.

De dienstmeid

Wys: *Zyn kost te kunnen winnen.*

Wat stond ik daar te praatn,
 Ik mogt het toch wel laten,
 't Is, of ook niets kan baaten,
 Maar is dat wel gedaan?
 Ik snapte met die wyven,
 Wat andre luî bedryven,
 En van myn Juffrouws kyven.
 ô Neen! 't moet anders gaan.

Ik zie wel myn gebreken,
 En hou toch de oude strecken,
 En blyf ook tegenspreken,
 Maar is dat wel gedaan?
 'k Heb lest een boek geleezen,

Hoe of een meid moet weezen,
 'k Begon toen zo te vreezen.
 ô Neen! 't moet anders gaan.

Foei 'k voel myn wezen gloeyen,
 'k Zal met myn werk my moeyen,
 My na myn Juffrouw spoeyen,
 Dat 's dunkt my wel gedaan:
 En voor dit myn gedraagen
 Aan haar excuus gaan vraagen,
 Dan zal 'k haar wel behaagen.
 o Jaa! zo moet het gaan.

De moedige burger.

Wys: *De dood is 't niet.*

Ik staa steeds pal,
 Voor aangebooren rechten. *bis.*
 Ik ben gereed elk te bevechten,
 Wie ook myn vryheid rooven wil,
 'k Min anders rust en hou my stil. *bis.*

Maar liever dood,
 Dan dwaas my te verneëren,
 'k Heb achting voor die 't Land regeeren,
 Als zy in waarheid, niet in schyn,
 De Vaders van de Burgers zyn.

'k Roep nooit hoezee!
 Die boven noch die onder,
 Ik wensch ook niemand na den donder,
 Die woorden zyn maar enkel wind,
 Maar 'k ben een waare vryheids vrind.

Kees de schoenlapper.

De Wys: Komt vrienden! Luistert al.

Kom Keesje! weêr aan 't werk.
 Kom Keesje maat! aan 't lappen.
 Ik heb plezier 'er in,
 Het komt niet op myn leden aan,
 Jaa 't zyn andre grappen,
 Aan 't roer te staan.

Of even als een kat
In 't wand te moeten klimmen,
En tot op 't hemd toe door
Het zeil te reeven in de raê.
Als de zeën grimmen,
'k Denk 't nog dikwyls na.

Dan zeg ik tot my zelf,
Je heb je wel gedraagen,
De stuurman is jou vrind,
My dunkt dat ik gelukkig bin,
'k Hoef geen mensch te vraagen,
Daar 'k myn kost zelfs win.

Lest deedt myn arm my zeer,
Jawel dat speet my zeper.
Myn stuurman kwam juist aan:
'Wel Kees! hoe staat je mond zo raar,
'Kaauw je spaansche Peper,
'Zeg het my dan maar.

Toen klaagde ik hem myn nood.
Wel kaarel! niet de draalen:
Zo ging hy yvrig voort,

Loop na den meester in die straat,
Ik zel hem betaalen
Daar is een ducaat.

En in een Week of twee,
Hielp my myn goeye buurman,
Ik gaf hem aanstonds geld
Drie stokmans hadt de klus gekost.
Ik dacht, dat de stuurman
De rest hebben most.

Maar toen ik 't brengen kwam
Begon te man te schreyen.
Dat zag ik nooit van hem,
Al liep het in een storm na strand,
Daar stonden wy beyen,
Hy vatte myn hand.

Ik gaf jou die ducaat,
Ik dagt ik hadt geen schulden
Zo sprak hy toen, maar Kees!
Ik vind in jou een schuldenaar,
Daar is nog een driegulden
Toe berg jy hem maar.

Ik dogt eerst: meenje 't wel?
 Maar ik wierd ook bewoogen,
 Ik nam myn hoed nog af,
 En beefde waarlyk als een riet
 Ik wreef eens myne oogen. -
 Spreken kon ik niet.

Puntige dirk.

Wys: *Adieu schoon Roselinde!*

Nooit van myn leeven dagen,
 Paste ik zo iemand op,
 Dat kan ik niet verdraagen,
 Ze lykt zoo'n nette pop.
 Maar komt men haar wat nader,
 Dan stinkt zy tegenje an
 't Is 't aartje, naar haar vader,
 't Is ook een morzig man.

Haar doek hadt zwarte randen,
 Net of een rouwbrief was,
 En 't leek, dat zy haar handen
 Gewreeven hadt met asch.

Men moet die meid eens boenen,
Of dat ze een uurtje zwom.
Want als ik haar most zoenen,
Dan keerde 't hart my om.

Zy spatte, by het eeten,
Zelfs boter op myn rok,
En naauw was zy gezeten:
Of aanstonds viel een brok
Van 't eeten onder tafel
Zy keek 'er niet eens na.
't Is maar een halve wafel,
'k Raap ze op, wanneer ik gaa.

Die morsebels van vrouwen
Zyn haatlyk voor de mans,
Met zulk een meid te trouwen,
Dat was myn ergste kans.
Het meisje was wel vrindlyk
Daar haperde 't niet an,
Ik dagt; was jy maar zindlyk,
Je waart gaauw aan den man.

Het goed besluit.

Wys: *Ach wat is 't menschen leeven.*

Nu zal het niet weer beuren,
 Daar leit de borrelfles. -
 Ik hielp myn huis in treuren,
 En gister kreeg 'k een les,
 Van onzen schrandren Koster:
 Hy zei, Jy kent pas gaan,
 'Foei Krelis buur! je most 'er
 'Jou kanten tegen aan.

'Je zelt je huis bederven,
 'Ja zelf je lieve vrouw
 'Van puur verdriet doen sterven
 'Heb nog in tyds berouw.
 'Je zelt je zelfs bedriegen,
 'Myn allerbeste man!
 'Ik raadje laat de vliegen
 'Eens zitten op de kan.

't Is nu een koude morgen,
 Een slokje is toch gezond,

Neen! 'k zal 'er nou voor zorgen,
 Hoe droog is my myn mond.
 Die kroeg toch te passeeren,
 Dat is wat hard voor 't vleesch,
 'k Zal morgen mij bekeeren:
 Nu nog maar eensjes, Kees!

Maar neen! ik wil het laten.
 Wat drumpel! 'k ben geen kind.
 Wat baat toch al myn praaten,
 Myn woorden zyn maar wind.
 Daar gaat de deur juist open.
 Hoe erg bevind ik my:
 Ik zet het op een loopen!
 Ik ben 't, Goddank, voorby.

Vader Cats.

Wys: *Nu zit ik in 't bezwaren.*

Wel ik ken 't niet vergeeten,
 Ik beef als een riet
 Die losbol zou het weeten,
 'k Geloof het niet.

Hoe dorst hy smaalen,
En viesch zyn neus op haalen
Voor vader Cats. - Die zot!
Wist hy waar meê hy spot.

‘Die laffe Rympjesmaaker,
‘Zo lastig van dreun,
‘Die oude Neutekraaker,
Zeî hy tot myn zeun.
‘Laat dat vod leggen,
‘En jou door my gezeggen,
‘Ik heb hier een Roman,
‘Die meer jou leeren kan.

Laat my dat boek eens kyken,
Zei ik toen half kwaad.
‘ô Dat zou weinig lyken,
‘Hoor jy na myn raad,
Zo dorst hy spreken.
Toen schreeuwde ik: selleweeken!
Ik wil en zel het zien,
Of 'k zel 't myn Piet verbien.

Toen ik 't had opgeslaagen,
Keek ik na den zin,
Die kon my niet behaagen,
En 'k zag er ook in
Een schandlyk prentje. -
Ik gaf toen aan het ventje
Dat lelyk boek heel vlug
Met dit bescheid te rug.

Wel gekke praatjes maaker!
'k Hou niet van dien dreun.
Is Cats een neutekraaker:
'k Zeg Pieter myn zeun!
Laat dat vod leggen.
En jou door my gezeggen,
Vader Cats is een man,
Die meer jou leeren kan

En als jy eens gaat trouwen,
Dan leertje dat boek,
Hoe jy jou huis zelt bouwen
Heel deugdzaam en kloek.
Hy is zo snedig,
En overal heel zedig.
Ja wel ik zeg: Hy hoort
Te staan by 't Heilig Woord.

De ambachtsman.**Wys: *Gelyk de schoone bloempjes kwynen.***

Daar thans de Fabrieken kwynen,
Zie ik myn groote winst verdwynen,
'k Sloeg jaaren lang een flesje rood
Op kermis in dees herberg dood.

Maar ach het zit 'er thans wat pover,
Ik telde daar myn geld nog over.
Een flesje wyn? neen! 't kan niet gaan.
Het zou niet met myn pligt bestaan.

Kom aan! best zet ik dan myn teering,
Naar 't oude spreekwoord, naar myn neering.
Een vrolyk hart is 't grootst plaisier.
En 'k drink in plaats van wyn nu bier.

Ligte Willem.**Wys: *Hoe lang zal ik bedroefde minnaar blyven.***

Wel daar ben ik regt pover afgekomen,
 Wat was die meid een sier en spytig ding,
 Jaa zy scheen zelf myn dreigen niet te schroomen.
 Om dat ik maar een kleinigheid beging,
 Heeft zy terstond een talhout opgenomen,
 ‘Acht gy my dan, dus sprak zy, zo gering.

‘Wel snoode vent! ik voel myn leden beeven,
 ‘Is dat manier’.. Toen wierd ik ook wat kwaad,
 En ik begon ook vuil bescheid te geeven,
 Maar wat ik sprak, zy gloeide als een karnaat.
 ‘Weg, riep ze toen, of vrees zelf voor je leeven,
 ‘Ondeugend mensch, dien'k als een duivel haat.

Toen trok ik af, en ben voorwaar bewoogen,
 Met welk een moed beschermde zy haar eer.
 Ik heb 'er veel, 'k beken het, reeds bedroogen,
 Naar nimmer boodt een zoveel tegenweer.
 'k Werd waarlyk bang voor't gloeyen van haaroogen,
 En sloeg voor't eerst beschaamd myn oogen neêr,

Zot, die ik ben, nu heb ik haar verlooren.
 En ik had zelf tot vrouw wel zin in haar,
 Een beter man zal zeker haar bekooren,
 En ik, helaas! ik zwerf vast hier en daar,
 Och was my ook een braave vrouw beschooren.
 Wat word ik hier een knaaging thans gewaar.

Als ik nu my wat beter gaa gedraagen,
 Dan vind ik ligt nog eens een braave vrouw.
 Kom! ik zal dan geen meisjes meer belaagen,
 Maar bieden een myn hand en hart op trouw,
 En Kaatje zal ik om vergiffnis vraagen,
 Jaa toonen haar een ongeveinsd berouw.

't Groenlandsch hachje.

Wys: *Hoezee! Hoezee! de Spaansche vloot.*

Ik zie het vaderland niet meêr.
 Geen tooren - 't is gedaan,
 Ik voel, en doet my dat geen eer?
 In 't oog voorwaar een traan.
 Ik draai myn hoed nog eens in 't rond,

Myn vaderland, hadie!
'k Hoop dat ik ras myn volk gezond
En vrolyk weder zie:
Dat gaat nu zo na Groenlands kust,
Beeft wallevischen! beeft,
We zyn aan 't boord reeds ongerust,
Of 't spek zyn reuk nog heeft.

Ik droomde daar zo even al,
Maar wierd 'er in gestoord,
Hoe of 'er reeds een groot getal
Van visschen lag aan boord.
'k Stond op de visch aan 't werk, terwyl
Vrat hem een Haai vast op.
Toen sloeg ik met een endtje byl
Dien spekdief op zyn kop.
Ik zei, jou asserante dief!
Loop na jouw makkers heen:
Zeg smaakte jou dien snuitslag lief,
Met zonk hy als een steen.

Toen riep men my net uit myn kooi,
En toen zag ik recht bril.
Want waarelyk die droom was mooi.

De goeye Hemel wil
Dat hy slechts waarheid worden mag,
'k Verlang in myn gemoed
Reeds na een blyden monsterdag.
ô Die is wonder zoet!
Wanneer men met een schip vol spek
Gekomen is op stroom,
Dan is 'er juichen geen gebrek,
Elk hiet ons wellekoom!

De Reeders komen in een sloep
Met hun Boekhouder an,
My dunkt ik hoor reeds hun geroep.
Zy zien na ieder man,
Net of wy zo de visschen maar
Opgreepen uit de zee.
En Reeder zeî,, zoon visch weegt zwaar.
'Waar vang jy die toch meê?
'Zo met een Net of hengelroe?
Dat was een schrandre vent.
Ik zeî en lachte hem reis toe,
Jy raadt het zo omtrent.

Harpoenen! lensen! wacht uw beurt,
 De lynen leggen klaar.
 Een lassert is het, die 'er treurt
 Om al het doodsgevaar.
 Schoon alles, dat in Groenland is,
 Ons na het leeven staat,
 Wy weeten immers tot een visch
 Gelyk een eiland raad,
 En zo ik nu al blyven zou,
 Dan baat my nog geen schroom.
 Als ik my zelven zo beschouw,
 Ik leefde nog al vroom.

De grootsche.

Wys: *Cloris die myn hartje roof.*

Wel die lomperd daar hy is,
 'k Zou hem graag een oorvyg geeven,
 Want daar scheen niet aan bedreeven,
 En hy was ook vast niet mis.
 Ik zeî Buurman! goeden dag!
 Aanstonds draait hy 't hoofd op zyde,
 Schoon ik 't geld hem niet benyde,
 'k Denk 't hem niet vergrootschen mag.

Jaa hy kreeg het hoogste lot,
Maar het moest in zestien parten. -
ô Wat liep hy eerst lang marten
Met het sober overschot;
Eindlyk vondt hy nog een man. -
Daar hy door byzondren zegen
Nu de ruimte heeft gekreegen,
Ziet hy ieder spytig an.

My niet groeten, 'k word zo kwaad,
Heb ik Jan niet van myn leeven
Menig boterham gegeeven?
Als een bedelaartje op straat
Liep die jongen heen en weer,
In een pover sergie rokje.
En nu met een wandelstokje
Kykt hy op zyn makkers neêr.

Ik zeg dikwils tot myn vrouw,
'k Moet myn lyf en ziel ofslooven,
En hou 't hoofd maar even boven,
Maar geloof my op myn trouw,
Wierd ik door den overvloed
Met de Grootscheid ook bezeten,

Zou 'k daardoor my zelv' vergeeten,
 Neen! ik wensch dan na geen goed.

Maar, wanneer 'k als met een schep,
 Zo maar op een bons wierd ryker,
 Schoon ik in myn verrekyker
 Waarlyk nog geen kriezel heb,
 Dan zal ik gelyk ik plagt,
 My toch kleeden en gedraagen,
 En ook op een slesje vraagen
 Onzen Buurman Louw, de wagt.

Gezelschaps liedje.

Wys: *Wat is ons al vreugd gegeven.*

Hier, hier zyn wy neêrgezeten.
 ô Hoe kostlyk smaakt ons 't eeten,
 Goede vrienden, goede wyn!
 Wat is 't lief zo 't zaam te zyn.

Alle zorg moet nu verdwynen,
Vreugd uit iedersoogen schynen,
Daar de gulle vrolykheid
Ons dees tafel heeft bereid.

Nu aan huis of werk te denken
Zou de zoete vreugd slechts krenken,
Daar 't onschuldigt soort van boert
Ieders hart en zinnen roert.

Gastheer! zyt vooral gepreezen,
Ieder moet u dankbaar wezen,
Daar men aan u deeze disch,
Al dees vreugde schuldig is.

Gastvrouw, wie zou u vergeeten,
Die ons zo veel heerlyk eeten
Opgeschaft hebt naar den trant
Van het lieve Vaderland.

Komt wy willen nog eens drinken,
En op onze vriendschap klinken,
En dan zing men bly te moê,
't Liedje van de Vriendschap toe.